

Finansdepartementet

Utkast till lagrådsremiss En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar

(Er beteckning Fi 2020/01583/S2)

Kammarrätten i Sundsvall är i allt väsentligt positiv till de lämnade förslagen. Långa handläggningstider är givetvis ett problem för såväl upphandlande myndigheter som leverantörer varför prövningsprocessen av offentliga upphandlingar bör effektiviseras. Kammarrätten instämmer dock inte i bedömningen att detta kan göras utan att domstolarna tillförs ytterligare resurser.

I övrigt har kammarrätten inga erinringar mot förslagen, men önskar lämna följande synpunkter.

Handläggningen i domstol

Kammarrätten instämmer i bedömningen att någon uttrycklig tidsfrist inte ska införas för målens avgörande. Inte heller bör något krav införas på att domstolarna ska upprätta tidsplaner för målens handläggning

Genom att införa ett krav på skyndsamhet bör handläggningstiderna kunna bli kortare. Det måste dock framhållas att domstolarna kan komma att behöva ytterligare resurser. Om inte kan man befara att kravet medför längre handläggningstider för andra mål. Upphandlingsmålen är en målgrupp som ökat hos förvaltningsdomstolarna de senaste fem åren. De är ofta omfattande och komplicerade. För vissa domstolar utgör de också en relativt stor målgrupp. För till exempel förvaltningsrätterna i Falun, Växjö och Umeå, som dessutom är ganska små domstolar, utgjorde upphandlingsmålen närmare 7, drygt 4 respektive knappt 3 procent av totala antalet inkomna mål år 2020. För kammarrätterna i Göteborg och Sundsvall utgjorde upphandlingsmålen cirka 4,5 och knappt 3 procent av den totala måltillströmningen samma år.

Domstolsverket har också bedömt att arbetsbelastningen och därmed kostnaderna för att avgöra de 25 procent av målen som inte klarade en omloppstid om 90 dagar, kunde antas vara 25–50 procent högre än kostnaden för ett genomsnittligt LOU-mål (jfr SOU 2015:12 s. 181 f.). Inte minst mot denna

bakgrund torde ett krav på skyndsam handläggning, i vart fall för en del av förvaltningsdomstolarna, innebära ett behov av resurstillskott.

Preklusionsregler

Kammarrätten anser, liksom tidigare, att det inte bör införas en preklusionsfrist under anbudstiden. En preklusionsregel kan dock bidra till att processen i upphandlingsmål koncentreras till underrätterna. Inte minst effektivitetsskäl talar därför för att de nu föreslagna preklusionsfristerna i förvaltningsrätterna och kammarrätterna bör införas. Parterna får därmed starka incitament att föra fram sina argument i ett tidigt skede av processen och förvaltningsrätterna får möjlighet att behandla alla frågor i ett sammanhang. Kammarrätterna kan därmed undgå problematiken med att det uppkommer frågor som inte har prövats av underrätterna.

Det finns givetvis en viss risk att sökandena på grund av fristerna kommer att framställa fler och kanske ibland grundlösa omständigheter till stöd för sin talan. Föreslagna preklusionsregler tillsammans med ett skyndsamhetskrav torde dock sammantaget innebära att handläggningen i domstolen påskyndas och att prövningen förskjuts till första instans.

Yttrandet har beslutats av kammarrättslagmannen Cecilia Landelius, kammarrättsrådet Åsa Ärlebrant och kammarrättsrådet Eva Danell Forsberg efter föredragning av juristen Jeanette Sundqvist.

Cecilia Landelius

Jeanette Sundqvist